

BEREGI ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP, VÁRMEGYEI ÉS TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Kiadja a szerkesztőség
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Beregszász, Árpád-utca 5. szám.

Szerkesztő:
Dr. Bán Jenő

Szerkesztők:
dr. Balkányi Aurél
Rácz Lajos

Előfizetési ár:
Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Egyes szám ára 20
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

Hirdetések felvétele a helybeli dohánygyártózsóban.

Választás után.

A küzdelemnek vége, a választási harcban felizgatott kedélyek lecsillapultak és a tiszaháti kerület impozáns többséggel megválasztott képviselője Máté László.

Őszintén megvallva, mi egy pillanatig sem voltunk kétségben az iránt, hogy az eredmény ez lesz, mert Kallós Tivadar jelöltségét soha sem tekintettük komolynak. Jelöltsége a függetlenségi eszmék bő böpenyébe burkolva a kételkedésnek tág tért engedett és még azokat sem tudta fellekesíteni, kik hiszen kitarítottak mellette, sőt anyagi áldozatokat is hoztak érte és ha valaha, ugy ezen választásnál megboszulta magát a határozatlanság, a szervezetlenség, hiányozván az az eszme, melyért az emberek lázba tudnának jönni és melynek diadaláért sokat, nagyon sokat feláldoznak.

Személyi harc volt tehát két szürke férfi között, kiknek egyike sem szerepelt eddig a politikai közpályán mert a községi és megyei tanácsstermet annak tekinteni nem lehet.

A templomban.

A kisleánynak legszebb álmába sivitott be a hetes.

Főriadt és kissé boszankodva dörzsölte meg a szemét.

— O, a csunya!

Bizonyosan ott tartott, hogy Kemény Pista fogja a kezét és azt mondja neki:

— Szeretem! . . . Ó, be szeretem! . . .

Hidegkut már talpon volt, de Babának nem akaródzott még kikelni a pihék közül.

Kinyújtózott, mint egy lusta cica és olykor-olykor gépiesen ismételtette:

— Pista . . . Pista! . . .

Elábrándozott, elmélázott a kis hölgy, amikor kopogtak az ajtaján.

Szent isten, ki az? . . . — kérdezte ijedten.

Éles kacagás hangzott be hozzá, majd derülten szölt a néjje.

— Lusta! . . . kis lusta! . . . Kelj föl, siess, bemegyünk Pécsre!

Kinyitotta az ajtót és a néjje bejött, az ágya szélére ült, ahol elmondja az egész tervet:

— Még nem láttad Pécsre, ugy-e, Baba?

Öltözz, bemegyünk a gyorsal és este jövünk haza. Kemény bement már a hajnalival, valami hivatalos dolga volt és most várni fog a Fonyó gyerekekkel.

Máté László, immár nem egy párté, hanem az egész választó kerületé, ő lévén hivatva ezt a kerületet az országgyűlésen képviselni és közvetve az ország ügyes bajos dolgait szavazatával intézni. Nemes és szép feladat, jóllehet felelősségteljes is, mert a helyi érdekek érvényesítése mellett soha sem szabad az országos magasabb szempontot figyelmen kívül hagyni, különösen pedig a jelen politikai válságos időkben, midőn a választási reform a nép széles rétegét fogja politikai jogokkal felruházni és az általános választó jog, a magyar országgyűlés képét alaposan megfogja változtatni.

A választási reform minősége fogja eldönteni, hogy a magyar faj, mely vére árán ezer éves küzdelem után szerezte és tartotta meg e hazát, továbbra is vezérszerepet visze-e hogy vajon a választójog a magyar irás és olvasáshoz lesz-e kötve.

Képviselőnk minden ízében magyar ember, becsületes ember is ismerjük őt mindnyájan igen jól és így még feltételezni sem szabad róla, hogy

oly választási reformot támogatna, mely ezt a magyarországot kiszolgáltatná, a magyar hegemoniát megtagadó nemzetiségeknek és ininternationálistáknak, mert hiszen áthatva kell lennie azon tudattól, hogy állami önállóságunk, függetlenségünk, csak addig tart, míg az ország a miénk, a magyaroké.

Becsületes munka és tevékenység árán szerezte meg azt a társadalmi állást, melynek folyamánya a közbizalomnak személyébeni letétele, tehát méltán elvárhatjuk, hogy a kerület speciális érdekeit is tőle telhetőleg gyámolítani fogja, mert hiszen tudnia kell, hogy kormányok jöttek, kormányok mentek, de Beregszász város érdekében vajmi kevés történt és míg más városok fejlődése az állami támogatással kultur intézmények létesítésével a világ forgalomban való bekapcsolatával hathatóan előmozdított, addig ez ami városunk valóságos mostoha gyermeknek tekintetett, melynek sajnos következménye a minden téren elmaradásunk mert önmagunkra vagyunk utalva és a polgárság legjobb akarata sem képes ezt a hiányt pótolni, miután erőnket a helyi intézmények fenntartása meríti ki

Baba örömmel ugrott ki az ágyból.

— Jaj, de jó lesz! . . .

De utóbb elkomolyodott, mert az járt az eszében, mit mond ő Keménynek és miként viselkedik majd az vele szemben.

Mit fognak csinálni, hogy észre ne vegyék a titkukat?

És mit csinálnak, ha észreveszik?

Az uton már annyira komolykodott Baba, hogy a néjének feltűnt a dolog, és egyre faggatta:

— Mi a baja kisasszony?! . . .

— Nem tudom, édes.

— Nem kellett volna eljőnnöd, ha nem akartál . . .

Baba a nyaka közé borult és úgy hízelt neki,

Ne bánts, Lórikám . . . nem tudom, fáradt vagyok!

A vonat pedig röpült: már egész közel volt a célhoz és Baba várta, meg rettegte a találkozót, az édes viszonzást, amely, — ki tudhatja, mit hoz a jövő?! . . .

A vonat fűtyült és Baba kis szíve ugy elszorult, amint prüszkölve megállt a masina. Ott álltak mind a hárman. A két fess Fonyó ragyogó egyenruhában és Kemény.

Kemény, aki kutatva nézett és felragyogott a szeme, amidőn hölgyeit megtalálta,

Baba pedig egész ur lett már az érzésin, amíg lelibbent a néjje után.

Először a Fonyó gyerekeket köszöntötte. Baba! . . . mi baja van, Baba?

— Miért nem kiáltott mint máskor szokott, Baba?! . . .

A kis leány előlépett és negédés hajlással a szoknyájára mutatott.

— Mert komolyodom . . . vénülök! . . .

— Ne, ne sirjon, Baba! . . . Gyerekek mulatni! . . .

— Nem mulatunk, fiuk! Ne bolondozzanak. Megyünk a templomba imádkozni. Orthagyta őket s Keményhez lépett. Kezet fogtak.

Az ujjak olyan vágyakozva fonódtak össze. El sem is akarták engedni egymást.

Ekkor Kemény Pista egy vörös székfűkből és buzavirágból készült mellcsokrot adott át a kis leánynak, aki szerelmesen az ajkához vitte, amikor nem látták és ügyesen visszalopott egy szegfűt a fiu kezébe.

Gyalog indultak a városba.

Elöl a Baba és Pista; nyomokban a két katoná között a főnök.

Hosszu ut volt . . . Csendben, nagy csendben mentek egymás mellett egy ideig. Szerencsére Laura asszony annyira el volt a katonáival foglalva, hogy nem figyelt a kis hugára.

Kemény az ő szomorú életével foglalkozott, amely máshoz van kötve és amely

Képviselőnk tudja, ismeri ezen bajunkat, saját szemével láthatja vergődésünket, tehát a közvetlenség soha sem csáló érzékével, kell hogy felismerje teendőinek egész körét, biztosítván őt arról, hogy fáradozását nem csak hálás köszönetet fogjuk venni, de erkölcsi kötelességünknek is fogjuk tartani őt működésében mindenben támogatni.

Ne tántorítsa el magát a nagyok leereszkedése, vagy egy fagyos mosolya által. Legyen önértzetes, legyen politikailag is becsületes, mert választói azon hitben sorakoztak köréje, hogy az ország dolgai mellett az ő bajaikat is fogja tőle telhetőleg orvosolni.

A nép kegye nagyon ingatag alapra van építve, akiért ma életét adja oda, akiben ma ideálját látja személyesítve, arra holnap azt kiáltja: fejszitsd meg és épen azért, csak a hiven teljesített kötelesség adja meg azt a megnyugtató érzést, hogy bármily változó viszonyok között is eleget tett az adott szó szentségének.

Az utasítások kora lejárt, cselekedjék belátása és lelkiismerete szerint de ne feledkezzék meg soha arról, hogy ez a kerület az a talaj, melyen érvényesülni képes és ha itt csatlakoznának benne, egész működésének erkölcsi alapja hiányzik.

Az „exlibris”ekről.

3.

(folytatás.)

Spanyolországban Viktor Oliva és José Friadó jeleskednek az exlibris componálásában!

Belgiumban csak nem régen kezdődött e mozgalom; középpontja Antwerpen, ahol exlibris-kiállítás is rendeztek nem régen. Itt Doudelets és Jules de Praetere a nemesebb exlibris-rajzolók.

Hollandiában nevezetesek Neuhuys, Hoytema, Wenkenbach, Molkenboer és Quedsted exlibris-ei.

Az olasz exlibris-ek közül a legrégebb 1622-ből való. A XIX. század kevésbé nevezetesebb exlibris-ei közül a legjobbakat Morgens és Sartorio csinálták.

A skandináv országok még nem igen szokásos az exlibris.

Míg a svédek között nevezetesebb művészek: Engström, Björk és Sjögren is foglalkoznak exlibris-ek rajzolásával.

A dán exlibristák között szintén vannak művészek, ugymint Tenger, Heilman, Hansen és Bindesböll.

Oroszországban a nevezetesebb, német származású Fölkersam foglalkozik e művészettel.

Északamerikában az exlibris rajzolás a XVII. század végén kezdődik. Elsősorban említendő: Frenc, őt utánozták Spenceley, Hopson, Smith, Bradley és Ellwood, kinek különösen gyermek-exlibris-ei keltek általános feltűnést.

Az utóbbi években Magyarországon is nagyban divik az exlibris-rajzolás, az exlibris-ek száma rohamosan emelkedik. Nagyban folyik az exlibris-gyűjtés ami művészettörténeti szempontból igen nevezetesebb és hasznos dolog. A magyar exlibris-rajzolók közül nevezetességre, hírnévre tettek szert és igen szép művészies exlibris-eket készítettek: Faragó József, Vesztroczy Manó, Rozsnyai Kálmán, Kürthy György, Lakatos Csányi, Kriesch Helbing Ferencz Nagy Sándor és Hory, kik mind mesterek a rajzban.

„A magyar exlibris nem áll olyan magas fokozaton mint a többi nyugati nemzeteké. Nem csoda, a könyv jó ideig csak mostoha zsarnok volt nálunk, de ha a könyvművészet fölvirágzik: az exlibris is az őt megillető becsülésben fog részesülni” (Csányi.)

Adja Isten, hogy ez mihamarabb teljesedjék.

Haba F.

vége.

Követválasztás.

Március 2-án hétfőn töltötte be a tiszaháti kerület Uray Imre árván maradt örökét.

Két jelölt küzdött a mondátumért

Máthé László és Kallós Tivadar, mert a harmadikat a köznevelés tárgyát képező Zolnay Bélát jelöltnek tekinteni nem lehetett. Nem is kapott az árva egyetlen egy voksot sem.

Maga a választás eredménye mellesleg, mert hiszen, hogy őszinték legyünk Uray Imre nyomdokába egyik jelölt sem léphetett. Közkatonák voltak ott ahol Uray Imre a vezérek vezére.

És ez bir bennünket arra, hogy a választás telett kissé elmélkedjünk a mit annál könnyebben tehetünk, mert a lefolyt harcban nem állottunk sem egyik, sem másik jelölt pártján.

Uray Imrének ennek a tipikus, még hibaiban is tökéletes magyar embernek, ennek a lelkes önzetlen és elvei mellett a sirig hü és igaz férfinak az emléke megkövetelte azt, hogy örökébe olyan ember lépjen, akinek nem a képviselői állás ad dísz, hanem aki a parlamentnek is díszére válik.

Ezt megkövetelhetjük a tiszaháti kerülettől, amely szinmagyar és intelligens. Az ilyen kerületnek olyan férfit kell a mandátummal felruházni, akinek a szava döntő súlyjal bir ott, ahol az ország sorsát intézik. Mert melyik kerület produkáljon nagy férfukat, ha nem az ilyen. Szürke embereket küldjön egy nemzetiségi, vagy olyan kerület az ország házába, ahol kicsi az intelligencia és tudatlan a nép.

Ez a kifogásunk van a megválasztott képviselő ellen, mert bármennyire is tiszteljük az ő intakt egyéniségét, azt nem akarjuk elhinni, hogy a Tiszaháton ő volna a legkülömb legény.

Mert Uray Imre az volt!

Resteljük az esetet, de mégis őszintén megvalljuk, hogy a jelöltek pártállásával az utolsó percig nem voltunk tisztában s ma sem tudjuk, hogy az új képviselő milyen párthoz tartozik.

A jelölő gyűlés ugyanis azt a határozatot hozta, hogy a jelölt minden lehet csak kormánypárti nem. Máthé

másért ég. a leány pedig azt mondogatta magában:

— Milyen jó, hogy itt van mellettem... milyen jó, hogy lelkem virágait adta nekem.

Egyszerre Kemény Pista abbahagyta a hallgatást.

Mihlha bevégezte volna a lelki harcot, amelynek eredménye az volt, hogy ő beszél a kis leánnyal... Neki beszélni akar!... Ő szereti, szereti, szereti!...

A kis leány egyszer véletlenül félre lépett és így akaratlanul mellé simult, amire Pista melegen mondta neki:

— Édesem... én egyetlenem!...

A leány gyöngéden rebegte:

— Pista!...

Most a fiu beszélni kezdett. Olyan volt, mint egy magános harfa, amelynek fa melodáit Baba adja meg.

— Látja, Baba, mióta maga itt van, én más ember lettem... Nem is ismertem ilyennek magamat, nem is tudtam, hogy ez is benne van az énemben, hogy ez nem teljes, hogy abból eddig hiányzott valami, valaki... maga! Sok éjszaka küzdöttem a lelkemmel, hogy ezt megmondja magának, kis leány... mert nem lett volna szabad szólnom... de nem bírtam tovább!...

— Mikor láttam, hogy a szilaj, fiu Baba hogy alakul át az én hatásom alatt édes, gyöngéd, bájos leánnyá, akinek a lelkében

születve születnek a poétikus vágyak, akit untat a tréfa már, de mélyebb érzésekre vár, akkor nem halgathattam többé, nem miattam, hanem maga miatt, kis leány!...

Beérték a városba, de azért a rend nem változott. A menyecske egyre nevetett a katonáival, Kemény Pista pedig beszél, egyre beszélt.

— Sokat tépelődtem rajta, miért van az, hogy nekünk találkozni kellett?... Miért úgy hogy én magánál keressem a lelket: jobb felét és maga is nálam találja meg azt, amitől kicsi szive boldogságot vár?... Mert, ugy-e, szeretet, csak egy picit!... Baba!

Halkan, csöndben, szinte akaratlanul röppen ki apró fogai közül egy remegő:

Igen!...

Kemény erre lelkesebben folytatta:

— Én utóbb hittem a pogány legendában, hogy ha egy férfi születik a világra, odafönn a magasban kettévágnak egy csillagot, amely csillag felével csak akkor találkozik újra, ha idelent párjára akad a halandó!

— Istenem, mennyi páratlan ember van idelent, mennyi fél csillag kering odafönt! Laura asszony megavarta az idillt.

— Hát mi lesz, gyerekek?... Megmutatjuk először Babámnak a várost, vagy elmenjünk a székesegyházba?

— Szóljon, Baba! — így az egyik Fonyó.

— Mert nekem mindegy, kis leány! — mondta a neje.

— Nekem is... de talán nézzük meg a templomot előbb...

— Helyes, így illik ez egy áhítatos lelkű kis leányhoz, — szólt a másik katona.

Baba védekezett:

— Nem azért, fiuk!... De fogadók, ha korcsma, vagy kávéház előtt megyünk el, nincs az a hatalom, amely azután az isten házába vigye el magukat!...

Nevetve adtak igazat a kis leánynak és betértek a hatalmas, áhítatot keltő a pécsi székesegyházba.

A gyönyörű templom még a tréfára hajló Fonyók lelkében is megtalálta az Urhoz vezető utat, de különösen érzékenyült Baba, akinek oldala nellől egy percre sem távozott Kemény Pista.

A szüzanya oltára előtt összekulcsolta kezeit a kis leány és halkan rebegte:

— Szüzanyám, add hogy valaha másképp is eljőjünk az oltárod elé!...

Pista is az ujjai köré fonta a kezét és amikor hallgatott, a leányka megkerdezte tőle:

— Hát nem is mondja rá az áment? De amikor felnézett, Megilletődve látta,

hogy a fiu szeme tele van lassan szivárgó, forró könnyel.

László jelen volt ezen a gyűlésen tehát ezt a határozatot tudomásul vette. Állítólag kijelentette, hogy a házszabályrevíziót nem szavazza meg s a függetlenségi pártkörbe be nem lép. Tehát dissidens. Igen ám, de a hivatalos hatalom erősen támogatta, az pedig ellenzéki jelöltet nem pártfogol lévén a főispán a kormány bizalmi embere s az a főispán, mely ellenzéki embert juttat diadalra maga ássa meg a saját sirját. Ez tehát arra mutat, hogy Máté László kormánypárti, sőt vannak olyanok is, kik határozottan állítják, hogy a megválasztott képviselő magáról reverzalist adott, mely szerint ő hithű Kossuth Ferencz párti s a pártkörbe belép. Akadnak olyanok is, kik ezt a reverzalist látták is.

Majd elvállik rövidesen mi a valóság.

Hogy őszinték legyünk mi a Kalós Tivadar ur párt állását sem tudtuk megállapítani, pedig programbeszédjét figyelmesen végig hallgattuk.

Hogy mire való ez az óvatosság azt igazán nem értjük.

Hogy működött a hivatalos hatalom az természetes. És mi megint nem azt kifogásoljuk, hogy Máthé László mellett működött, mert hiszen nekünk teljesen közömbös volt, hogy a pártállásukat el nem árult jelöltek közül ki nyeri el a mandátumot, hanem kifogásoljuk, hogy egyáltalában működött.

Megtörtént az máskor is és máshol is, hogy a hatalom állást foglalt egyik vagy másik jelölt mellett, de arra nem találtunk praecedenset, hogy egy vármegyei aljegyző egyebet se csináljon két héten át, mint korteskedjen. Hogy egy megyei hivatalnok feléje se nézzen a hivatalának, hanem járja a felvakat s toborozza a szavazókat a neki és nékiek kedves jelölt részére, s hogy ő intézze a választás pénzügyi részét is, amelynél pedig a legszelidebb választásnál is szinte lehetetlen, hogy át ne hágjon az ember olyan törvényes rendelkezést, amelyet mindenki áthághat, de egy tisztviselő aki a maga hatáskörében az államhatalmat képviseli — nem.

Ez pedig így volt. A megválasztott képviselőnek két megyei tisztviselő volt a főkortese. amit annál inkább helytelenítettünk, mert a tisztviselő adja le meggyőződése szerint szavazatát, de ne vesse magát a pártoskodás forgatagába, mert akkor elvész az a decorum, amely állásához szükséges.

Itt nálunk másképp is volt ez az előtt. De most . . .

Ez is egy kortörténeti adat Beregvármegye újabbkori történetéhez.

Hogy inagáról a választásról is írjunk, az meglehetősen rendben ment végbe, s ha jellemezni akarnók, röviden kifejezhetjük. Teljes apathia mind a két párton. Lelkesedés? Hová lett az az izzó hangulat, amely Uray Imre választásait jellemezte? A választó bejött és szavazott, mert megfizették a fuvardíját, s szavazott volna Nagy

Péterre is, ha az szurta volna le a fuvart. Csak Vari mulatta meg, hogy van érzeke az idealizmus iránt, mert papja Kőrössy Sándor vezetése alatt bejött egy szalig, s leszavazott Kalós Tivadarra, pedig ezen a párton sem fuvart, sem ellátást nem adtak.

Unalmasan folyt azután a szavazás, s csak Tarpa próbált kuruckodni egy parázs kis verekedést rögtönözve, de a csendőrszurony hamar észre tette a bepálinkázott atyafiakat, pedig igazán egy pillanat s ez a csöndes apathikus választás véres választás lehetett volna, de hála a csendőrség higgadságának, nagyobb baj nem történt.

S aztán? Máthé László győzött szervezett pártjával 1103 szótöbbséggel Kallos Tivadar felett, amint hogy ezt a választást nem a lelkesedés, hanem a szervezettség döntötte el.

Tar János választási elnök a választást higgadtn, pártatlanul vezette. Egyéb nem történt.

VEGYES HIREK.

— **Miniszeri köszönet.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Patay Andrásné Ö. méltóságának és Benda Kálmánné Ö. nagyságának a helybeli áll. főgymnasiummal kapcsolatosan létesítendő internátus javára rendezett karácsonyi vásár szép erkölcsi és anyagi sikerének elérése körül tanúsított nemeskeblű buzgólkodásáért köszönetét nyilvánította. Ugyancsak ez alkalommal a tank. kir. főigazgató is köszönetét nyilvánította Schürger Ferencz igazgató, Korpás Ferencz és Haba Ferencz tanároknak.

— **Uj tb. főszoigabiró Ugocsában.** Ráthonyi Akost tiszteletbeli főszoigabiróvá nevezte ki a főtspán. Mint értesülünk Ráthonyi végleg megvállik a neki oly sok babért hozott szinpadról és vissza tér Ugocsába.

— **Házasság.** Williger Herman helybeli kereskedő f. hó 8-án esküszik örök hűséget Amster Annuska kisasszonynak Eperjesen.

— **Meghívó.** A magyarnemzet újra ébredésének 60-ik évfordulóját, a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos ünnepét „március 15-ét“ a beregszászi polgári olvasó kör a református dalárda közreműködése mellett ez évben is ének, szavaltat és felolvasással összekötve vasárnap d. u. 1/2 4 órakor az „Oroszlán“ szálló nagytermében fogja megtartani, melyre Beregszász város hazafias közönségét tisztelettel meghívni van szívesem. Beregszász, 1908. évi március hó 4 én Nagy Lajos, elnök.

— **Az állami főgymnasium hangversenye.** F. hó. 1-én közönségünk nagyrészt igen kedves estében részésette a gimnasium ifjúsága. Különben nem is az ifjúság, hanem a tanárnak egyik érdeműs tagja, ki zenetehetségeiről már oly jól ismerünk s akinek fáradhatatlansága, kitartása, oly sok kellemes estét szerzett nekünk. A tanári karak az az érdeműs tagja Nyers Károly. Az ő erélyes vezetésének és oktatásának köszönhető az a gyönyörű eredmény melyről a hangversenyen meggyőződünk. Losonc végromlása, Árpád sirja, Köhler hegedű duettje, népdal egyveleg mind mind művésziesen kitanított s előadott darabok voltak. A „vasuton“ című tréfás dal pedig mindenkit megnevette. Hogy mily nehézségekbe s óriási fáradalmakba ütközött ezen darabok betanítása, azzal a tökéletes összjátékkal, a mit ott hallottunk azt csak az tudja, aki próbálta. Művészies szám volt még a Riesey György zongora játéka, akiről a műértő közönség elragadtatással beszél. Élvezetes szám volt a Fischer Ernő énekszámja és a Péterfi Béla által előadott vig monolog is. A zenét Jónás Berti bandája szolgáltatta s a tánc reggel 8-ig tartott

— **Kaszinó bál.** (Mult hétről térszűke miatt kimaradt.) Február 22-én este Beregvármegyei uri kaszinó összes termeiben tuncm. latságot rendezett. A mulatság, bár kisszámú látogatója volt, ugy anyagilag mint erkölcsileg igen jól sikerült. Városunk publikumának színe java vett azon részt. A kedves családiasság, a szertelen jókedv, a táncosok fáradhatatlanságá uralkodott a mulatságon. Jelen voltak: Patay András, Gulácsy István, Horváth István s neje (Hete) Jobszty Gyula, Schwarzer Ödön s családja, Patakgy Gyula s családja, Horváth Lajos és családja, Holczer Sándor és neje, Dr. Székely Kálmán és neje Dr. Belényesi András és neje. Besse Antal és családja. A zenét Jónás Berti bandája szolgáltatta.

— **Jégtörő Mátyás.** Az enyhe lefolyású tél végét járj. A havazásból h olvadásból bőven jutott ugyan, de azért a napok mégis enyhék voltak s Mátyás napja is lágyan köszöntött be, ami a hagyomány szerint előhírnöke a tavasz korai beálltának. A tél ellen panaszkodni nem lehet, a korcsolyázók is kivették részüket, bár a tavalyinak nyomába se léphet, a szánkázás örömét is élvezhették.

— **Husz Ábrahám családja** részére a következő abományok érkeztek dr. Heller Zsigmondhoz, mint Husz védőjéhez: egy gk. ember aláírással, ki nevét nem óhajtja nyilvánosságra hozni — 50 koronát, Pestről „egy emberbarát“ aláírással 200 korona. A törvényszéki elnök címére pedig Alanyos József soproni honvéd plébános 10 koronát küldött. Küldeményéhez a következő, valóban Isten szolgálójához méltó sorokat fűzte: „Kérem Husz Ábrahám szerencsétlen, szegény családjának, az ottani izr. hitközség útján Isten szent nevében eljuttatni.“

— **Öngyilkos fiatal ember.** Febr. 20-án Szarazberek (Szatmárm.) községben szíver lötte magát Mándi István. Tették oka imádottjának hűtlensége, aki dacára Mándi iránt érzett szerelmének — mással akart jegyet váltani. Emiatt annyira elkeseredett, hogy saját kezével akart véget vetni életének. Nem halt meg, de sebe súlyos.

— **Országos értekezlet.** Bárzsi István Budapest város polgármestere mult hó 26-ik napjára az ország városait az egyenes adóreformra vonatkozó törvényjavaslatoknak abbéli megvitatása céljából, hogy a tervezett adójavaslatoknak minő hatásuk lesz a városok háztartására és a városi polgárságra, országos értekezletet hívott össze.

— **Törvényjavaslat a cigányokról** Nem sokára oly törvényjavaslat fog a Ház asztalára kerülni, mely egy darab Ázsia fog megszüntetni Magyarországon. A törvényjavaslatot április közepén tárgyalják. Alapeszméje az, hogy mivel a cigányok valóságban élnek szabad-águk megfosztása ujjan kell őket emberi jogok eléérése képessé tenni. Hazánk területén mintegy 30 ezer cigány vándorol tervszerűen. Őt vajdaságra osztották az országot s időszakonként felváltják egymást. Ez által a hatóságok felügyeletet nem gyakorolhatnak felettük. A törvényjavaslat első célja a cigány családokat külön választani. Az ország legtöbb kisközsége kap egy családot. A község előjárósága pedig gondoskodik arról, hogy a házi cigány állandóan felügyelet alatt legyen s könnyebb munkát kapjon, amiért járó bér után ugy ő maga mint családja megélhet. Miután pedig így szem előtt tarthatók, az állandó lakóhelyhez kötöttség erőszakos uton is végrehajtható. Az öregebb cigányok így élnek hatósági felügyelet alatt a fiatal cigányok így élnek hatósági felügyelet alatt, a fiatal cigányokat pedig más nagy községbe küldi, ahol iparos mesterek keze alá kerülnek.

— **Meghalt lépfenében.** Fát Ferenc Salánki embernek egy szép tinója hirtelen megbetegedett, hogy karát mérsékelje levágta az állatot gondolva, hogy husát kiméri. A vágó biztos aztán megállapította, hogy a tinó lépfenében szenvedett. Másnap Tóth megbetegedett s rövid kinos szenvedés után meghalt. Mint a vizsgálat megállapította a beteg állat levágása közben megsértette karját és vérmérgezést kapott. A szomorú végetért jó módu gazda felesége és kislia sirtatja.

— **Elemi iskolák építése.** Nagyszőlősi mint értesülünk a nagyszőlősi elemi iskolák építése legközelebb megkezdődik. Az építési munkálatok vállalata már meg van hirdetve a miniszterium által s a vállalati összeg 220000 horonában van megállapítva. Ezek szerint a szeptemberi iskolai évad már az új iskolában fog kezdődni.

— **Toronyóra mizériák.** Botrányos állapotok vagynak nálunk a toronyórákkal s csak azért nem írjuk, hogy ezek az állapotok komiszabbak a mucsaiaknál, mert a mucsai toronyban nincsen óra. A katolikus és református toronyórák között rendszeresen 10—20 perc különbség van, de még az sem rendszeresen, mert hol az egyik jár előbb, hol a másik. A telekezeti egyetértés tehát a két toronyóra közt a lehető legrosszabb. Csak abban ért egyet mind a kettő, hogy a zona idővel is hátrébb állanak. Hogy mit jelent ez egy ilyen nagy városban, ne feszegessük, csak szégyeljük magunkat mélységesen az idegenek előtt. A városi hatóság egy csomó pénzt fizet évente az adózók filléreiből a toronyórák gondozásáért, de csak a pénz kifizetésére van gondja, arra azonban nincs, hogy az órák gondozva is legyenek. Az egész közönség nevében kérjük a városi hatóságot, eme botrányos állapotok megszüntetésére.

— **Egy lelkész kalandja.** F. hó 16. délután több királyházi legény alaposan bepálítkázva fel s alá járt Királyháza utcáján. Előbb a velük szembe jövő Kupcsik János volt csendő, most vasuti fékező — kötöttek bele, sőt alaposan földhöz is vagdalták, letporták, később az országuton szánkón közeledő Iváncsó Elek g. kath. lelkészt támadták meg. A lovak zabláját megfogták, úgy, hogy a nagyobb baj elkerülése végett a lelkész és neje a szánból kiszállott. Szerencsésükre ebben az időben többen jártak az utcán s így sikerült véget vetni a bepálítkázott legények garázdálkodásának.

— **A borralaló.** Zsarolásnak minősítette a Reichsgericht egy szálloda szolgájának azt az eljárását hogy egy utasnak, aki valami olyan szolgálatát vette igénybe, amelyet rendszerint borralalóval honorálnak, de borralalót nem adott, kizárólagját nem adta ki. Az ítélet kiemeli, hogy a borralaló önkéntes adomány, amelyet jogilag követelni nem lehet. Az a körülmény, hogy az utas táskája kiadását peres uton is követelhetné, lényegtelen, mert a táskai ideiglenes nélkülözése is az utasra nézve súlyos hátrányt képez.

— **A gyorsvonatról kidobott gyermek.** A fővárosi lapok részletesen közölték annak a szerencsétlen gyermeknek rémes tragédiáját, akit apja a miskolc—budapesti vonalon a robogó gyorsvonatból egy örült pillanatban kidobott. A kis gyermek sorsa nagyon meghatotta a fővárosi közönséget. Rendkívüli érdeklődéssel keresték fel a kis Illicky Bélát. A kis fiu egyik lábfeje elvesztése árán már túl van a veszélyen és állapota folyton javul s jókedvűen beszélget a látogatóival. Atyját Illicky Izidort letartóztatták s a budapesti kir. törvényszék fogházába szállították. A vizsgálat során kiderült, hogy Illicky Izidor a legabnormálisabb leszármazásu terhelt családból származik. Atyja feketeadósi g. k. pap volt s ezelőtt két évvel halt meg a nagykállói tébolyházban. Illicky már évek óta nem látszott normálisnak. Nehány évvel ezelőtt minden ok nélkül lemondott a debreczeni adóhivatalnál viselt állásáról s azóta családjával csaknem teljes nyomorban élt. Felesége a Feketeardóban, sőt megye szerű általában előnyösen ismert Dr. Rudi körorvos fogadott leánya.

— **Fogások kerti magvak árusításánál.** Hogy mire képesek a zavarosban halászó emberek, azt a legjobban mutatja a magelárusítással foglalkozó egyes kereskedők ravaszsága. Kik máshonnan beszerzett kerti magvakat a Mautner-féle árjegyzék folyó számaival jelölik, mert ezáltal azt a hitet akarják kelteni a vevőkben, hogy Mautner-féle magot kapnak. A közönség ne hagyja magát megtéveszteni; mert akármilyen szám van a tasakra nyomva, ha nincs rajta a Mauthner-név akkor az a tasak nem is tartalmazza az általánosan legjelesebbnek elismert Mauthner-féle kerti magot.

— **A vaspiacról.** A vaspiacón az áruhiány egyre nagyobb mérvet ölt, mert a vasművek a már eddig is nagyon hosszú szállítási határidőket még jobban elnyújtják, pedig az osztrák vaskartel hivatalos üzleti jelentés szerint is a rudvas fogyasztása rendszeres, vasgerendákban semmi forgalom sincs, mert az építkezések szünetelése miatt ezen cikk iránt nem mutatkozik érdeklődés. A gerenda-forgalom teljes hiányát a vasművek megéreznék, ha azt nem pótolná a vasuti szállítások. A lemezek fogyasztása némely vidéken kielégítő. pl. Magyarországon a wagon és hajógyárak, Galiciában a petróleumforrások durvalemezeket szorgosan keresnek, a kazánlemezek iránt is van némi érdeklődés, de a fedőlemezek már el vannak hanyagolva, a mi különösen most a tavasz közeledtével feltűnő, mert ilyenkor más években a hengerműveknek sok rendelésük szokott fedőlemezekre, úgy fekete, mint horganyzott kivételben lenni. A drótszőgek forgalma nem éppen csekély ugyan, de nem is abnormálisan nagy.

— **Újabb vagon-megrendelések a Máv. részére.** A kereskedelmi miniszter felhívta a kartellált vagongyárakat, hogy 3400 drb. áruszállító vagon elkészítése tárgyában március 15-ig nyújtsák be ajánlataikat. E vagonok szállításának véghatáridejéül 1909. évi december 31-ike van kitűzve. A múlt hó 25-én 707 személyszállító kocsi szállítására nézve lejárt versenytárgyalás ügye még sem nyert elintéztést és ha az a hó végéig meg nem történik, az illető vagongyárak nem lesznek képesek a kitűzött szállítási határidőt betartani, mert a nyersanyagot szállító vasművek csak február 29-ig vannak kötelezve a vagongyárakkal kikötött előzetes egyezmények fenntartására, melyek véglegesítésének a fenti határidőre nem teljesítése esetén a vagongyárak kijönnek az obligóból.

— **Fehér jellem, fekete cipő** diszére válik hölgyeknek, uraknak egyaránt. Fehér jellemhez sok minden ékes tulajdonság utján jut az ember, de fényes, fekete cipőhöz csak egy mód, ha „Noxin“ cipőkrémet használ. Ez a krém el van terjedve az egész világon s versenyen kívül áll már. Noxin a kulccsal hapható Hochsinger Testvéreknél Budapesten és minden finomabb üzletben.

— **Irodalom.** Minap hagyta el a saját Notari szencziós társadalmi regénye, a nagy feltűnést keltett Quella Signora magyar fordításban Az „amolyan nők“ címen Szerző műveiben merész kezele világit bele a társadalom hazugságainak és bűneinek a sötétjébe. Megkapóan igaz és realis képek vonulnak föl e regényben, mely egy prostituált nő naplója alakjában valóban művészi érzékkel festi a mi társadalmunkat gyöttrő sebeket, éles szavakkal boncolja mindama tüneteket, melyek ezeket kísérik Notari regénye a maga egészében a szenvedők iránti részvétnek felkiáltása azon környezet ellen, mely e szerencsétlenek romlásba jutásáért felelős. Tehát a társadalomhoz intézett e könyv minden kijelentése, melynek nagyobb hatásossága kedvéért a maga nyers leplezetlenségükben tárja fel az emberi dokumentumokat Oly kiméletlen ez a leplezetlenség, hogy a merészebb irodalmi termékekét éppen nem prűderiával fogadó Olaszországban is szemérem elleni kihágás miatt sajtópör indult meg szerzője ellen. Ez azonban fényes rehabilitációval végződött, mert szakértők kimutatták, hogy amilyen kiméletlenül mutatja be Norari könyve a társadalom erkölcsi fertőjét, annyira világos a célja: megvetést, méltatlankodást imprimálni e bűnök iránt. Az „amolyan nők“ gondos művészi fordítása tökéletesen visszaadja az eredetinek összes szépségeit. A csinosan kiállított könyv ára 2 kor. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a kiadónál Sachs Frigyes Budapest, VI., Andrassy-ut 37.

— **A beregszászi I. ker. hegyközség** f. hó 5-én tartotta rendszeres évi tisztújító közgyűlését hegybiztosul Lakatos András, választmányi tagokul Dr. Gulácsi István, Linert Bertalan, Meisels Lajos, Czeiner Nándor, ifj. Kirh József Horváth Miklós, Gáthy Gedeon, Kovács Ferencz, Sipos József, Cseh Pál, Lászlóczky Ferencz, Vass Bálint lettek megválasztva,

— **Nagy bányaszerencsétlenség Szlatinán.** Idestova két éve már, hogy a megye leghatalmasabb sóbányáját a Kunigundát a víz elöntötte. Egy a föld és sóréteg között folyó patak mosta egyre a sóanyagot és a föld alól elhordott, illetve elmosott sófalak folytán a támasz nélkül maradt föld itt-ott kisebb-nagyobb mélységre süllyedt. A mérnök szakértők annak idején nagyobb határozottsággal jelentették ki, hogy nagyobb veszélytől tartani nem kell, különben is kutatják a forrás eredetét, melyet ha sikerül megtalálni, más irányba terelik a folyást és így még a Kunigunda aknázható tárna lesz. A múlt hó 27-iki katasztrófa megcáfolta a szakértő urakat. A Kunigunda bányabéjáratánál a föld 60 méter széles és 90 méter hosszú részen leszakadt. Néhány ház is lesüllyedt, sőt a vasuti állomás is megrongálódott úgy, hogy a vonatok csak a hármaz órházig közlekednek. Megdöbbentővé teszi a szerencsétlenséget az a körülmény, hogy a föld egyre nagyobb terjedelemben szakad azik. Az alispán a szerencsétlenség hírének vétele után azonnal a helyszínére utazott és a máv. debreceni üzletvezetőség emberei külön vonaton siettek a megrongált vasuttest megtekintésére. Erdekes, hogy a leszakadt részen pár perccel a süllyedés előtt munkások dolgoztak, de beszélnek, hogy egy asszony és két gyermeke a mélységbe került. Jövő számunkban mindenesetre bővebben szólunk arról a veszedelemről, amely csaknem az egész virágzó nagy községet elpusztítással fenyegeti.

— **Hányan váltak el?** A nem egészen kedélyesen családi élet kötelékébe tartozó polgártársainknak szolgáljon némi vigasztalásul az a körülmény, hogy az 1907. év folyamán hazánkban 5915 pár bontotta fel a holtomig-holtodiglant. Csak 224-gyel több mint megelőző évben. Az sem érdektelen, hogy e tekintélyes szám mellett a férfit csak 85 esetben találta vétkesnek a legfelsőbb fórum. Ugyáltszik tehát, hogy a gyöngéd nem kezd kevésbé gyöngéd lenni.

— **A cserebogár irtása.** Ez év tavaszán a cserebogár nagyobb mérvű rajzására kell elkészülnünk és ez évben különösen nagy érdek az, hogy a cserebogár hathatósan pusztítsassék s a mezőgazdaság, de főleg a kertés gazdák a cserebogár nagyobb mérvű kártételeitől megmentessenek. A földművelésügyi miniszter erre való tekintettel utasította a hatóságokat a mezőrendőri törvény vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására és megkereste az összes gazdasági egyesületeket is, hogy az irtásnak hathatósabb fogantatására iránt társadalmi téren szintén közreműködjenek.

— **Elfűstöt milliók.** A hivatalos statisztika szerint 1907. év január 1-től november hó végéig Magyarországon összesen 112,109,533 kor. 93 fillér értékű dohányfélélet adtak el, tehát 2,369,359 kor. 41 fillérral többet mint az előző évben. Az általános forgalomban levő gyártmányokból bszettek: 101,059,793 kor. 99 fillért a belföldi különleges gyártmányokból: 9.212,604 kor. 96 fillér és a külföldi különleges gyártmányokból 1,837,674 kor. 65 fillért. Burnótól 1250,335, 90 kilogram, pipa dohányból 486,212,471 kg. fogyott el, továbbá 510,779,356 darab szevar. 1,619,828,633 darab cigaretta. Belföldi különlegesség elfogyott: burnót 500.68 kilogram, pipadohány 240,232,483 krg. szivar 13, 351,869 drb. és cigaretta 81,769,960 drb.

TÖRVÉNYSZÉK.

Esküdezői főtárgyalás

A márciusi esküszéki időszak kétségtelenül legérdekesebb tárgyalása, gyilkosság büntetével vádolt Dávid Márton és társai elieni bűnügy mely a kir. curia előtt is megfordult már, de onnan azzal a végzéssel került vissza a törvényszékhez hogy az ügyben új tárgyalást tartson. A törvényszék elnöke Szép Géza, ki a tárgyaláson elnökölni fog. Március hó 17-ére tűzte ki a tár-

gyalást, mely nem a megyeház nagy termében, hanem a kir. törvényszék főtárgyalási termében fog megtartatni. A tárgyalásra csak belépti jeggyel lehet bejutni - a belépti jegyeket az iroda igazgató adja a jelentkezőknek. Ezen kívül még a következő ügyek kerülnek tárgyalás alá.

Március 9-én halált okozott súlyos testi sértés büntetével vádolt Czoma András bűnügye.

Március 10-én halált okozot súlyos testi sértés büntetével vádolt Tereszka János és társa bűnügye.

Március 11-én szándékos ember ölés büntetével vádolt Balog Ferencz bűnügye.

Március 12-én szándékos ember öléssel vádolt Pilipkó Demeter bűnügye.

Március 13-án rablás büntetével vádolt Berki Jánosné és társai elleni bűnügy.

Március 14-én halált okozott súlyos testi sértés büntetével vádolt Nyiri Ferenc és társa elleni bűnügy.

Március 16-án szándékos ember ölés büntetével vádolt Juhász Pál és társa elleni bűnügy.

KÖZGAZDASÁG.

Megbirkózás a szőlő

temérdek ellenségével.

A nagy tudós, Th. Schloesing szellemi örökösével alakították meg a Schloesing testvérek marseillesi gyárakat csupa oly szerrek készítésére, melyek a szőlő és más gazdasági termelések megvédelmezésére hivatják. A hatalmas és az egész világot ellátó gyár már 1846-ban alakult. A nagy tudós, Th. Schloesing alkotott az ő titáni eszével és a testvérek az ő alkotásait a gyakorlat életbe plántálták át. A nagy francia szőlőközön-ség dus tapasztalatai ezen gyárba lettek érvényesítve. A közönség innen szerezte információit és ide hordta tapasztalatait. Így lett a kolossális együthadás eredményeképp megalakotva az a hatalmas gyárüzem, a mely Franciaország határán túl Spanyolország, Olaszország, Görögország s szóval a legjelentékenyebb bortermelő államok közönsége igényeit is kielégíti.

A sok érdekes produktum közül, melyekkel a marseillesi Schloesing-féle gyár a mezőgazdaság szolgálatában működik, ez alkalommal csak azon szerekkel kívánok bővebben foglalkozni, melyekkel a szőlőtermelők mindenféle igényeit elégítik ki.

Első helyen említem a Schloesing-féle bordói lét, a rézgálic alapján összealkotva. Ez a Schloesing-féle bordói por a franciák elfogadott egyetemes védekezési eszköze a perenospora, a blackrot, a szürke rothadás a burgonya phitophtorája, a burgonya gyűrűsbetegsége, a paradicsom, dinnye és uborka ragyája, a borsó, bab és őszibarack fenésedése, a répa és főzeléknövények ragyája stb. ellen és a gabona vetőmagvak csávázására.

Egy lélekzetre nehéz is elmondani.

Azt hiszem, hogy a magyar gazdának, sajnos volt elég alkalma megismerkedni termelésében ezen bajokkal, de a védekezés módjai eddig nem voltak ismerősek előtte.

A Schloesing-féle bordói lét, amely oly sokoldalú felhasználására alkalmas, 55-60%

nyugon finomra őrölt rézgálicot és egy tapadó szert tartalmaz, amely lehetővé teszi, hogy a gyakori esők dacára a növényzet leveleiről le nem mosható. Ez roppant előnye; és másik előnye az, hogy pár perc alatt a vízben tökéletesen feloldható és a permetező gépeket el nem tömi, nem lévén benne semmi szilárd uszkáló anyag, amely a permetező likacsba magát bevehetné.

A másik érdekes szere a Schloesing-féle marseillesi gyárnak a Schloesing-féle lecsapott kénpor. Ez 8000-szer finomabb részecskékből áll, mint az őrölt kénpor, amelylyel az oidium, a szőlő lisztharmat, a firtrothadás, szürkerothadás, a fenésedés, anthracosis és a különféle szőlőmolyok ellen, fájdalom, kevés sikerrel védekezni szoktunk. Oly finom ez a lecsapott kénpor, mint a butorokra lehulló szobapor. Ez a finom eloszlású kénpor nyomban elpárolog, kénes gázokat eresztve magából és öli kegyetlenül a parazitákat és megállítja a növénygombák fejlődését.

Egymagában ezen szer alkalmas fujtatókkal hatalmas ellenszere az oidiumnak, lisztharmatnak, akülönféle szőlőmolyok kukacainak; de igen jól felhasználható mindenféle hernyók ellen és a komló fehér penésze ellen is.

De fölötte érdekesek a Schloesing-féle lecsapott kénpor mindenféle elegyei.

Igy egyesesen a finom rézgálicporral kitünő ellenszere a blackrot, a szürke firtrothadás, a levelek és firtók peronosporájának, a különféle burgonya cryptogomoknak, a paradicsom, a dinnye, uborka ragyájának.

A francia szőlősgazdánál az a gyakorlat kapott lábra, hogy először a különféle bajok ellen Schloesing-féle bordói lével permeteznek és 2-szor és 3-szor a lecsapott kénporral a vasgálicz, vagyis kénsavas vas-oxidullal. Ez az elegy nagyon alkalmas a szőlőtöke fenésedése, anthracosis ellen, mely mint tudjuk bujakórságot idéz elő az elágazásokon; nagyon hathatós továbbá a chlorozis, a töke kisírgulása ellen is, midőn a szőlő levelei elsárgulnak.

De legérdekesebb elegye a Schloesing-féle lecsapott kénporral a nicotin vagyis dohánykivonattal, amelylyel tömérdek mindenféle rovar ellen védelmezhetjük meg a disznóvénnyeket, a virágokat és a gyümölcsösöket, a rózsákat, chrysenthemumokat és zöldségnövényeket a bolhák, levéltetvek és sok mindenféle hernyók és rovarok ellen. Ugy hat ez mint a pyrethrum, (a rovarpor főalkatrésze) csak hogy nem olyan drága.

A gazda, a szőlősgazda és kertész előtt a számtalan mindenféle ellenségekkel szemben tehát egy egész világa tárul itt föl a jobbnál-jobb védekező szereknek!

Ezuttal csak általánosságban emlékeztem meg róluk. A részletekkel, kezelésük és alkalmazásuk különféle módjaival is fogok alkalmilag behatóbban foglalkozni.

A divat.

— A Divat Ujságból. —

Általános panasz hangzik mindenfelől, hogy a gazdasági viszonyok soha még nem voltak olyan kétségbeejtően rosszak, mint most és nap-nap után valamely szomorú bizonyítékával vannak tele a lapok hasábjai. Meglehet, hogy így van, de az már egészen bizonyos, hogy a mostaninál nagyobb fényűzésre csak a legrégebb emberek emlékezhetnek talán, melynek ellensúlyozására megteremtették a bidermájé divátot.

Nem is említem meg a bálákat, az elő-

kelőbb hangversenyeket. Csak nézzünk körül egy-egy fényesebb szalonban olyan egyszerű fogadó napon, amelyből minden hónapra legalább kétfő futja és bátran állíthatjuk, hogy valóságos szemétkáprázató az a kép, mely elénk tárul. Régi közmonóás: Ruha teszi az embert. És ez talán soha sem volt annyira igaz mint most, mert, hogy ennyire szép minden nő, abban feltétlenül része lehet a sok szebbnél szebb ruhának és kalapnak. Mindamellet, ha valaki azt a kérdést inézné hozzánk, hogy mi a divat és erre határozott választ várna, nem tudnánk rá megfelelni, mert a divat annyiféle, ahány féle az izlés és divatos minden ami szép, tetszős és nem közönséges. Gyakran egy ügyesen feltűzött redő nagyobb hatást kelt, mint a legszebben varrott ruha, amelyben semmi eredetiség nincs. Hölgyeink bodros, firtós fejökkel, merézz kalapokkal, eredetiben szép ruhályokban olyanok, mintha csak ideig óráig egy-egy vendégnapra szálltak volna ki a rá-mából, hogy aztán vissza helyezkedjenek oda sejtelmes, szépséges képnek. . . .

Mire ezek a sorok napvilágot látnak, éppen vége a farsangnak is. Elég hosszú volt volt mulatság bőven, talán soha ennyi, mint az idén, de alig ha érik be vele a mulatni vágyók, mert hiszen még a bőjtre is szokott is szokott telni a jóból elég, bár a bálók idejének akkorra vége. Néhány jótékonycálra rendezett mulatság, egy pár házi est ennyi az egész.

A mint azt már most is javában észlelhatjuk, a japán divat teljesen letűnt. A mostani himzés minták perzsa és a hibásan töröknek mondott indiai modorban készülnek, a melyek a kasmir-vagy long-sál révén vált ismertetessé kagylómintáikkal úgy a rajzban, mint a színek összeállításában művészien értékesek. Ezek a minták különösen a mel-lényszerű betétekhez alkalmasak, melyeknek melyeknek az angol viseletnél mind nagyobb szerep jut. A kosztüm-ruha, melynek egyforma szövetből készül a szoknyája s a kabátja, csökkenti a kabát, köpeny s átvető fontosságát. E helyett még egyre izgatja a kedélyeket az ujj kérdése, vagyis, hogy milyen formájú és hosszú vagy rövid legyen e Nos, valamelyes megoldásra eljutottunk ebben is: hosszú, sima kabáthoz az egyszerű, hosszú sonkautj felel meg; diszes rövid kabáthoz a félhosszú, redős ujj, mely közepesen bő és diszes kézelője van.

A mi a szöveteket illeti, fentartjuk, a mit már máskor is megmondtunk: a bordűrös (szegélymintás) kockás és csikos szövet marad divatos a tavaszra is. Az olyan csikos szöveteket, melyeknek kockás szegélymintája van. sompozé-szöveteknek nevezzük és ha a szabó ért ennek a szövetnek a felelőzetéséhez, nagyon szép és eredeti hatást érhet el vele.

A bluzokhoz való szoknyák közt a még mindig kedvelt berakott szoknyáknak most már komoly versenytársa akadt a harang-es tunikás aljban. De még nagyon ragaszkodnak a berakott aljhoz, csak a ráncok szabadabb k, ninesenek annyira letűzve, a mi erősebb csipőjű hölgyeknek kevésbé alkalmas viselet. Épp így vagyunk a könynyedén redőzött tunikával is. A milyen szép viselet mindakettő a sugár természeteknek, a kövérebbeket óva intjük őket.

A kalapót illetőleg még nem jutott düdülőre a dolog. Mindenesetre elkeseredett harc folyik a nagy s a kis kalap között. A nagy kalap remek dísz volt minden arcnak, minden ruhának, különösen ha a viselője tudott kellő mértéket tartani. Mindenesetre feltűnik majd a tokk- és különösen a baret-forma az oly régen elhanyagolt amazon- és háromszögű kalap. Határozottan nem szép és azért agyon diszítik tellal. selyemmel, szalaggal és virággal Reméljük, hogy nem akad sok kedvelője.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó. negyedévre postán való szétküldéssel, 2 korona 20 fill. Előfizetni legcélszerűbb a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten, VIII, Rökk Szilárd-utca 4 számú házában van.

A lesoványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Scott-féle Emulsió

Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert országokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

CSARNOK.

Egy kis pör.

Történet: Nizzában, a spleen és unalom hazájában.
Személyek: Miss Anna Perins, Jacques.

Anna: Tehát, egy szóval, monsieur Jacques, ön megveti a fiatal leányokat.

Jacques: En nem vetem meg, ellenkezőleg: tisztetem őket.

Anna: És ez nem egy? . . . Kis hijján ugyanaz.

Jacques (élénken): Óh, hogyné. Rendkívüli különbség van köztük. Nagyra becsülöm, csodálom őket; de aztán ez az egész, amit érzek irántuk. Nem hiszem, hogy valaha elfelejtettem volna kifejezni bámulatomat bókokban és magasztaló frázisokban.

Anna: De akkor hát mi a baj? Ha tudná hogy mi mindent suttognak a fülünkbe egy keringő alatt.

Jacques: Óh, tudom, tudom. Sok barátom van, aki nem huzódik az efféle beavatató szereptől. Szórakoztatja őket, hogy megnyílik előttük egy fiatal szív ismeretlen láthatára s parverz gyönyörűséget lelnek abban, hogy dorkodjanak benne. De én, én nem gitározok itt, csak férjes asszonyoknál s izléstelenség nélkül mondhatom, hogy nem játszom rosszul.

Anna: Micsoda erkölcsös! Éppen őket kellene tisztelnie, szörnyeteg!

Jacques: Na persze. Ezek tudják, mit akarnak. Úgyesek és előrelátók, s ha a férj eléggé állat hozzá, hogy ne törődjék társaságának megválogatásával, annál rosszabb reá. Míg a leányoknál nincs egyszerűbb mód, ha nem akarja őket feleségül venni az ember. Hát nem becsületesebb dolog, megőrizni az illuziókat, mint megházasodni és azután . . .

Anna: És azután? . . .

Jacques: És azután . . . úgy tesz nekem, hogy ez az egyetlen módja megvédeni a fiatal leányt, minden kiábrándulástól, hogy nem veszí nőül öke az ember. Azt tartom, amit Octave Feuillet: nem szeretem csak a nagyon fiatal leányokat . . . Éppen ezért, Miss Anna, megengedi, hogy egy tanácsot adjak önnek?

Anna (élénken): Mindenesetre, monsieur Jacques.

Jacques: De ez egy parányi kritika ám s ez önnek nem fog tetszeni, elkedvet, -eniti . . .

Anna: Esküszöm, hogy nem. Mondja, mondja! . . .

Jacques: No jó . . . Ugy találok, hogy ön, egész precize, nem öltözik eléggé fiatal leányokhoz illően. Nagyon frizirozott igen sok az ékszere, a szövetek nem elég egyszerűek és ami fő, a szoknyája feltűnően hosszú. Egy picikét arra kérem, hogy ön tizennyolc évével ne vonszoljon egy uszályt, amely minden port és sarat fölszed.

Anna (csipősen): De ha ez a divat. És aztán mi baja a porral, sárral, kedves barátom, az ember nem szedi föl: fölemelem az uszályt, s a mozdulat maga is bájos.

Jacques: Igen, ismerem az önök varrónőinek ezt a paradoxonát: „Nem lehet elég hosszú a szoknya, hogy kellően elfodje a lábakat, mert az ember kénytelen fölemeelni. S a férfi, ha látja a lábcskát, a combra következtet, na, nem? . . . De ime . . . én nem találok szükségesnek, hogy egy fiatal leány combjaira következtessenek.

Anna: Nem hordhatok kurta szoknyát, mint egy zárdanővendék.

Jacques: Az pedig helyes keret és biztosíthatom önt, hogy százszor szebb volna sokkal rövidebb szoknyában.

Anna (nagyon elpirul): S ön azt hiszi, hogy én nem találok kifogást az ön férfias ruházatában?

Jacques: Teszék, tessék! Nagyon szeretném hallani! Ez roppant érdekel.

Anna: Nem, ezt nem bocsátaná meg nekem.

Jacques: Biztosítom, hogy rendkívül érdekelnek az észrevételei. A női véleményt mindig kellemes megismerni és gyakran igen hasznos is.

Anna: Nos én nem tűröm a szoknyámra tett megjegyzéseket, mert ugyanez áll önre is, de éppen megtordítva. Az ön nadrága uram, nagyon kurta.

Jacques: Nagyon hosszú, ezt akarja mondani!

Anna: Hísz ez ugyanaz. Azt hiszi ön, hogy elegáns ez a széles fölhajtás a cipője fölött? Meg akarja nekünk mutatni, milyen szép fekete harisnyája és sárga cipője van?

Jacques (mosolyog): Istenem, nem látja, hogy az egész világ így jár!

Anna: Ezért még lehet csuf, s ha az én őszinte véleményemet kész meghallgatni, ez a széles föltűrés nem illő dolog, ez valóságos levetkőzés.

Jacques: Levetkőzés? Erős, erős. Én mindig arra igyekeztem, hogy többet tegyek, mint korrektek.

Anna: Korrektek? Gyönyörű ez a maga korrektsége! Csak még egyszer beszéljen nekem arról, hogy szokott ön férjes asszonyokkal szórakozni.

Jacques (idgesen): Mademoiselle, ön maga tullozza szavaimat. Erről a témáról legjobbnak tartom, ha nem folytatjuk a vitát, mert még kinosabb lesz mind a kettőnkre.

Anna (dühösen) sem erről, sem másról. Ha szabad kérem, uram, ne szóljon hozzám! . . .

(Duzzogó arccal vesz fel egy könyvet az asztalról. Jacques is a „Gazetta des étrangers” szórakoztató soraiba merül. Csönd.)

Anna (abba hagyja az olvasást): Monsieur Jacques? . . .

Jacques (udvariasan, de hidegen): Mademoiselle . . .

Anna: Akar békét kötni?

Jacques: Szívesen, de ne vitázzunk többet egymással.

Anna: Jó, meg fogja látni. Egy ajánlatot teszek önnek.

Jacques: Ajánlatot? Mit?

Anna: Megegyezést, ha jobban tetszik. Hallgat?

Jacques: Igen, igen, kész vagyok minden concesszióra.

Anna: No jó . . . én rövidebbre szabatom a szoknyámat, de ön, ön eresse hosszabbra a nadrágát.

Hirdetmény.

L. t. hitk. tagok b. tudomására hozzuk, hogy a pászkasütés e hó 3-án vette kezdetét. A pászkaárak következően vannak megállapítva: **első osztályu 80 fillér, másod osztályu 64 fillér kilónként.**

Felkérjük a hitk. tagokat, hogy a pászkaszükségeiteket legkésőbb március hó 15-ig a hitk. tanácsteremben naponta d. e. 9-től 12-ig jelentsék be és a megrendelt pászkat legkésőbb március 29-ig elvitetni sziveskedjenek, mert azontul a pászka ára 10%-kal drágább lesz és a megrendelt pászka kiszolgáltatásáért felelősséget nem vállalhatunk.

Figyelmeztetés!

Idegen helyről engedély nélkül beszerzett pászka a hatóság közbejöttével el lesznek kobozva.

Beregszász, 1908. március 5.

Katz Jakab,
hitk. elnök.

Haltenberger Béla

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógára Kassa.

Tisztelettel felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét, miszerint a tavaszi idény beállta előtt ruháikat a beregszászi képviselő

Ösztreicher Ignác és társa

cég utján küldessék be vegytisztítás, osetleg festés végett.

Kiemelendő: női és férfi-ruhák egészben is festhetők.

Plissirozásra (álló és fekvő Plisser) kelmék elvállaltatnak.

Függönyök, kelengyeneműek különös figyelemmel kezeltetnek. — Fehérnemű mosás. Gallér, kezelő tisztítás.

Tisztelettel

Haltenberger Béla.

Allandó képviselő:

Ösztreicher divatárkereskedő cég.

Férfi és női ingek, gallérok, kezelők, nyakkendők, harisnyák, keztük, csipkék, fűzők, ruhadíszek, kézimunkák és hozzávalók, menyasszonyi koszoruk és fátyolok kaphatók a legjutányosabb árban

ifj. Klein Vilmos

uri- és női divatáruházában Beregszász, a volt Vasuti-Szálloda épületében. Kossuth-tér 2. szám

Kerestetnek

az ország minden nagyobb városaiban és községeiben egy most szervezés alatt álló

életbiztosító társaság

részére alkalmas képviselők, kik 1000 koronától 10.000 korona évi jövedelemre tehetnek szert, amennyiben szellemi és anyagi képességgel bírnak. — Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Kellő jártassággal nem bírók díjmentesen begyakoroltatnak. Cakis irásbeli ajánlatok Fischer K. Rákospalota (Budapest mellett)

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Schloesing Theofil világhírű francia agricultur-vegyész által Marseille-ban gyártott egyedül álló védekezési szereit a peronospora, lisztharmat, fenésedés, sárgaság, fűrtrohadás, szőlőmolyok, hernyók, burgonya peronosporája és gyűrűs betegsége, valamint minden más a mező, szőlő és kertgazdaságban előforduló gomba és rovar élősködők ellen; továbbá G. & V. Moreels, Gand (Belgium) feltárt Peru Guanó, a világ legjobb, legolcsóbb és legértékesebb szerves trágyájának képviselője Beregszász és vidéke részére

Fried és Korach Beregszász kik készséggel szolgálnak minden iránybani felvilágosítással.

Az Universum- krém

HANSI védjeggyel

azzal a tulajdonsággal bír, hogy az ember bőrét finomná és puhává teszi, ütést és vörös foltokat már néhány nap alatt megszüntet. Lefekvés előtt az illető iestrész e krémmel bedörzsölendő. Hatása kellemes. Számtalan levél így szól: „Hálás köszönet a korszakalkotó találmányért égési sebeim néhány nap alatt teljesen elmúltak.” „Küldjön újabb 10 tubust barátaim részére, hatása külső bajoknál valóban páratlan.” „A mintatubust legjobb eredménnyel használtam régi sebem ellen, kérek utánvételt még 10 darabot.” Így érkeznek az elismerő sorok. Az Universum krémnek tehát egy háztartásban sem szabad hiányozni.

Főraktár:

CHEMISCHES LABORATORIUM,
WIEN,

VIII. Mariahilferstrasse 38. sz.

Ára 1 korona.

Damjanich-utca 1. szám alatt **4 szoba, konyha, pince, istálló** melléképülettel együtt május 1-től kiadó, esetleg eladó. — Értekezhetni lehet a háznál a tulajdonossal.

Kertész.

94/908. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti VIII—X. ker. kir. járásbíróságnak 1907. évi Sp. 2285/5. számú végzése következtében dr. Suhajda István ügyvéd által képviselt Országos Központi Hitelszövetkezet javára Petrovics Bazil és Petyóka László Iván ellen 400 K s jár. erejéig 1907. évi december 19-én foganatosított kelégitési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1070 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m. szarvasmarha és takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ilosvai kir. járásbíróság 1907-ik évi V. 410/3. számú végzésfolytán 400 kor. tőkekövetelés, ennek 1906. évi május hó 12 napjától járó 7 $\frac{1}{2}$ % kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 86 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig Bábakuton adások Iskásán leendő megtartására 1908. évi március hó 2-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LY. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alulrs el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Ilosván, 1908. évi február hó 11.

Wohl Henrik,
kir. bír. végrehajtó

Birtok eladás.

Az ilosvai határban fekvő 163 katasztrális hold erdő és legelő eladó. A birtok az országot mellett fekszik, s a beregszászi-dolhai vasut keresztül hasítja. A feltételek alulírott eladónál tudhatók meg.

Weisz Testvérek.
Beregszász.

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Háztulajdonosok és kereskedők figyelmébe.

A budapesti villamos mérnöki vállalat **állandó üzletet** létesített Beregszászban.

A vilanyvilágítási munkálatok már megkezdődtek és ennél fogva igen előnyös minden háztulajdonosnak, hogy már dejekorán megrendelje a házában elkészítendő villanyvilágításra való belső berendezését. Miután jelenleg még nem vagyunk munkával elhalmozva, úgy, hogy elegendő és olcsóbb munkaerővel rendelkezünk, míg előreláthatólag ha a telep üzembe lesz helyezve, úgy a munkaerő megszerzése nehezebb lesz és ez által az árak is emelkedni fognak.

Hogy ez irányban versenyképességünket dokumentáljuk, a vállalatunkból kifolyólag a szerelésért és a hozzávaló szerelési anyagokért senkitől pénzt nem kérünk még az üzem nem világít, dacára hogy azt a megrendelés után rögtön felszereljük, de azért aki a munkát nálunk bejelenti, a legkedvezményesebb árban fog részesülni ép úgy, mintha azt a megrendelésnél előre kifizetné.

Az összes munkát jótállással vállaljuk. A jelentkezőknek a költségvetéseket díjmentesen megcsináljuk.

Állandó raktárt tartunk csillárookban és mindenemü ivlámpákban stb. Házi csengőket és telefonokat is is készítünk és alapos javításokat is elfogadunk.

Kiváló tisztelettel

Budapesti villamos mérnöki vállalat
az „Oroszlán” alatti sarok üzletben.

Urkocsisok figyelmébe! Legfinomabb acél- és nád ostoronyelek egyes és kettős fogatokhoz.

Beregszászban eddig még nem volt! — Egyedül:

Williger Herman

fűszer- s csomegeüzletében Beregszászban, Bocskai-u. Az áll. el. iskolával szemben.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk mivel sok hasonlatos utánczata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

Jó étvágyat kap ön
KAISER

Fodorminta Karamell használata után.

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva.

Nélkülözhetetlen emésztési zavaroknál és étvágytalanságnál, valamint gyomorfájásnál stb. Újító szer.

Egy csomag ára 20. és 40 fillér.

Kapható: Reichard Jenő gyógyszer-tárában Beregszász.

PÉNZT tisztviselőknek kezes nélkül is 6¹/₂%, 1000 koronától havonta 7 korona 20 fillér. üzetendő. — Földbirtokra 4—4¹/₂%-os II. helyre circa 60/0-ra, az érték 75⁰/₀-áig. — Személyhitelt 500—5000 koronáig 5 évi lefizetésre diszkrétan és gyorsan kieszközöl minden előzetes költség nélkül
— **WINKLER MOR, Beregszász.** —

Allandó raktár Bocskay-utca 72. szám alatt.

Goldstein és Friedländer tűzifa raktára

BEREGSZÁSZ, Bocskai-utca 72. szám.

A közelgő tűzifaszezon alkalmából szíves tudomására hozzuk a tisztelt közönségnek, hogy a helyben eddig fennállott **tűzifa raktárunkat** nagyobb kötésünk által jóval megnagyobbítottuk és ezáltal azon helyzetben vagyunk, hogy bármilyen nagyobb rendelést — különösen kocsis számra elfogadhatunk, és tekintettel a napi áremelkedésekre, nagy előnybe részesül aki rendelését waggon számra a téli időnyre már most beadja.

Egész kocsirakomány kapható a vasuti állomásnál átvéve, házhoz szállítva, vagy esetleg a feladó állomásnál a rendelő címére direkt küldve.

Megrendelések eszközölhetők **Fodor Albert fűszer- és csemege üzletében** vagy Goldstein Mór Andrassy-utca 7. szám és Friedländer Miksa Batthiányi-utca 4. szám alatti lakásában, végül az allandó raktártelepen Bocskai-utca 72. szám alatt. — A fát kívánatra a házhoz szállítjuk.

Egyben felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét, hogy sikerült a

várpalotai Ilona szalon briquet szén

egyedárusítását megkapni, mely tüzelőszer szagtalansága miatt bármilyen kályhában használható és általa nagy famegtakarítást lehet elérni.

Waggonrendelésnél különösen olcsón szállítjuk. — Esetleges forgalmi akadályokra való tekintettel kérjük a rendelést minél előbb feladni.

10—

Pontos kiszolgálás!

Allandó raktárkészlet I. és II. rendű tűzifából.

Várpalotai Ilona Briquet egyedüli elárúsítói kicsinyben és nagyban.

Házeladás.

Tiszaújlakon **Kepecs Dávid** féle házastelek 1908 évi március 8-án d. e. 11 órakor a község házában önkéntes eladásra kerül. — (A telken levő ház teteje a napokban leégett.)

Ezen házban **egy 20—25 év óta fennálló jömenetelű fűszerüzlet van.**

Kiadó

modern lakások Széchenyi-utca 14. és Bocskay-utca 25. szám alatt levő házaiban találhatóak Értekezhetni Széchenyi-utca 14. sz. a. lakásomon.
Grünbaum Jenő, (Beregszász.)

Eladó

I. o. gyökeres portalis vad vesszők. — I. o. gyökeres zöld oltványok. — Ugy a gyökeres portalis vesszők, valamint az oltványok fajtiszták, szabályszerű szokványminőségűek.

Klein Herman,
Mezőkaszony.

„**ANGYAL**“ gyöngyvirág-crém.

Hozzávaló szappan ára 1 korona.

Szeplőt, májfoltot

és mindennemű arctisztálanságot pár nap alatt eltüntet az

„**ANGYAL**“ **GYÖNGYVIRÁG-CRÉME**

a bőrnek fehér, üde szint kölcsönöz.

Kapható: **Reichard Jenő**

„Angyal“ gyógyszer-tárában, Beregszász (Bocskai-utca.)

„**ANGYAL**“ gyöngyvirág-crém. Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

ROYAL

KÁVÉHAZ, ÉTTEREM, SZÁLLODA
Beregszász.

Az előkelő közönség találkozó helye. — Mérsékelt árak.